

Nr 352.

Av fru Sjöström-Bengtsson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till livsmedelsstadga m. m.

I 1948 års livsmedelssakkunnigas betänkande, vilket betänkande ligger till grund för det förslag till livsmedelsstadga, som genom Kungl. Maj:ts proposition nr 63 förelagts riksdagen, framhålles, att livsmedelslagstiftningen är i första hand ett konsumentintresse. Konsumenterna önska en lätt tillgång på en ur hygieniska och övriga kvalitativa synpunkter fullgod vara. Men livsmedelslagstiftningen är även ett producent- och handelsintresse, nämligen i den meningen, att det är till gagn för lojala producenter och affärsmän att få till stånd bestämmelser, som syfta till att förhindra uppkomsten av illojala företeelser på ifrågavarande område. I stort sett torde också dessa principer varit vägledande vid utarbetande av nu föreliggande förslag.

I några avseenden ha vi dock funnit att konsumentintresset icke tillgodosetts i den utsträckning, som enligt vår mening varit önskvärd. De erinringar, vilka vi av denna anledning i det följande komma att göra, torde icke heller föregripa det producent- och handelsintresse, som berörts i första delen av denna motion.

Föreskrifterna i § 26 anse vi icke äro tillräckliga för att så långt det är möjligt hindra spridning av smitta genom varudistributionen. Att föranstalta om läkarundersökning av i § 25 omnämnda personal, först då skäl finnes antaga, att någon av denna personal lider av sjukdom eller smitta eller sådant sår eller yttre skada, som kan föranleda att av honom behandlat livsmedel kan bli skadligt att förtära eller otjänligt till människoföda, anse vi icke är till fyllest, om man vill uppnå vad bestämmelserna i denna paragraf avse. Anledning till sådan misstanke, som ovan sägs, torde mera sällan inställa sig vid början av en sjukdom, utan först på ett senare stadium, då den olycka man velat förebygga redan kan vara skedd. I likhet med flera remissinstanser, däribland medicinalstyrelsen, Svenska stadsläkarförbundet och veterinärstyrelsen, anse vi därför att den personal det här är fråga om borde bli föremål för obligatorisk läkarundersökning såväl vid sin anställning som senare under anställningstiden. Om, såsom Svenska stadsläkarförbundet framhåller, bristen på läkare måhända f. n. lägger hinder i vägen för systematiska och regelbundet återkommande undersökningar, så anse vi dock som en oeftergivlig fordran att den personal det här gäller före sin anställning genomgår läkarundersökning. Förutom det kundintresse, som därmed tillgodoses, torde det också vara av vikt för arbetsgivaren att i sitt företag ha anställda, som äro friska och fullt arbetsföra.

Departementsförslagets kap. 7 handlar om märkning av livsmedel. I dess 28 § föreskrives bl. a. att livsmedel i förpackat skick skall vara märkt med tillverkarens, förpackarens eller *säljarens* namn eller firma. I likhet med reservanterna i livsmedelssakkunnigas betänkande anse vi, att allmänheten erhåller det bästa skyddet mot en mindervärdig vara genom ett stadgande om obligatorisk fabrikantmärkning på förpackade livsmedel. En sådan anordning torde främst innebära den fördelen, att man med lätthet kan härleda varans ursprung, om den i ena eller andra avseendet kan bli föremål för sådan anmärkning, som kan föranleda myndigheternas ingripande. Upplysningar om varans ursprung kunna visserligen erhållas hos återförsäljaren, men vi vilja i detta sammanhang påpeka vad livsmedelssakkunnigas reservanter anfört härom: "Man kan enligt vår mening icke bortse ifrån att åtminstone större återförsäljare i allmänhet komma att uppköpa varor, märkta med endast återförsäljarens namn, från flera fabriker. Det blir då knappast möjligt att hastigt utröna från vilken fabrik en hälsovådlig vara härrör." För producenten, som tillverkar en vara, vilken fyller högt ställda anspråk på kvalité, torde det också vara ytterst värdefullt ur reklamsynpunkt att på förpackning tillverkarens namn klart anges.

Den bestämmelse om varudeklaration angående barnmat, som återfinnes i förslagets 32 §, anse vi borde gälla alla förpackade livsmedel. Kundens legitima krav att få upplysning om vad en förpackning innehåller får icke åsidosättas. Önskvärt vore att en sådan varudeklaration skedde efter enhetliga normer och finge en sådan språklig utformning att den vore lätt tillgänglig för allmänheten. Dessa och liknande synpunkter ha under sakkunnigförslagets remissbehandling framhållits av bl. a. Sveriges husmödrars riksförbund, Svenska skolkökslärarinnors förening, handelskammaren i Göteborg och Svenska institutet för konserveringsforskning.

Slutligen anse vi att den medverkan vid livsmedelskontrollen, som enligt förslagets 89 § skulle tillkomma polisen, förefaller mindre tilltalande, helst som den för ändamålet föreslagna relativt korta utbildningstiden, liksom avsaknaden av praktik på området, komme att avsevärt förringa värdet av en sådan medverkan.

Under återopande av vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 63 ville vidtaga de ändringar i lagtexten, som pakallas av i denna motion anförda erinringar.

Stockholm i mars 1951.

Anna Sjöström-Bengtsson. Gustaf Fahlander. Birger Andersson.